

Asia: VN/35084/2025

Kuuleminen alueellisen matkailijaveron toteuttamisesta

Yleisiä näkemyksiä matkailijaverosta

Miten suhtaudut alueellisen matkailijaveron käyttöönottoon? Jos kunnilla olisi mahdollisuus ottaa käyttöön alueellinen matkailijavero, näkisitkö veron ajankohtaisena ja edistettävänä toimenpiteenä?

Kotkan kaupunki suhtautuu alueellisen matkailijaveron käyttöönottoon varovaisen myönteisesti. Mikäli kunnilla olisi mahdollisuus ottaa käyttöön alueellinen matkailijavero vapaaehtoisesti ja selkeiden valtakunnallisten reunaehtojen puitteissa, veroa voidaan pitää ajankohtaisena ja edistettävänä toimenpiteenä erityisesti alueilla, joilla matkailun määrä kasvaa ja matkailun vaikutukset kohdistuvat kunnalliseen infrastruktuuriin, ympäristöön ja palveluihin.

Mitä hyötyjä ja haittoja tällaisesta verosta olisi? Entä mitä mahdollisia ongelmia matkailijaveroon voisi liittyä?

Matkailijaveron hyötyinä voidaan nähdä mahdollisuus ohjata lisäresursseja matkailun kestäväan kehittämiseen, infrastruktuurin ylläpitoon, ympäristön hoitoon ja vahvistaa matkailun hyväksyttävyyttä paikallisyhteisössä. Haittoina ja riskeinä voidaan pitää vaikutuksia alueen hintakilpailukykyyn, erityisesti jos vero ei koske kaikkia majoitusmuotoja yhdenvertaisesti, sekä hallinnollisen taakan kasvua matkailuyrityksille. Mahdollisia ongelmia ovat myös alueellinen epäsymmetria kuntien välillä, veron koettu epäoikeudenmukaisuus sekä epäselvyydet veron käyttötarkoituksesta, mikäli tavoitteet ja vaikutukset eivät ole riittävän läpinäkyviä.

Miten suhtaudut veron kokeiluluonteiseen? Miten ja millä tavoin kokeilu olisi toteutettavissa? Mitä veron kokeilulla haluttaisiin saavuttaa?

Kotkan kaupunki suhtautuu myönteisesti matkailijaveron kokeiluluonteiseen toteutukseen. Kokeilun tulisi olla määräaikainen, vapaaehtoinen kunnille ja perustua valtakunnallisesti yhtenäisiin reunaehtoihin. Kokeilu olisi toteutettavissa maltillisella verotasolla ja sen vaikutuksia tulisi seurata systemaattisesti muun muassa matkailumääriin, yritystoimintaan, kuntatalouteen ja alueen vetovoimaan liittyen. Kokeilun tavoitteena olisi tuottaa luotettavaa tietoa matkailijaveron toimivuudesta ja vaikutuksista ennen mahdollisia pysyviä ratkaisuja.

Veron tavoite ja suuruus

Minkälaisia tavoitteita matkailijaverolla olisi? Miksi matkailijavero otettaisiin käyttöön kunnassa ja mitä sillä haluttaisiin saavuttaa?

Matkailijaveron tavoitteena olisi tukea matkailun hallittua ja pitkäjänteistä kehittämistä sekä tasapainottaa matkailun kunnille aiheuttamia kustannuksia. Vero otettaisiin käyttöön kunnassa, jotta matkailun tuottamia hyötyjä ja kustannuksia voitaisiin jakaa oikeudenmukaisemmin ja varmistaa, että matkailun kasvu ei heikennä ympäristön, palveluiden tai asuinympäristön laatua. Erityisesti haavoittuvien kohteiden, kuten saaristot ja historialliset kulttuuriperintökohteet kestäväan käyttöön matkailijaverolla voisi olla merkittävä vaikutus. Matkailijavero tarjoaa kunnalle tavan laajentaa veropohjaa ilman lisärasitetta asukkaille.

Mitä kestäväen matkailun tavoitteella tarkoitetaan ja miten matkailijaverolla edistettäisiin tätä tavoitetta?

Kestävällä matkailulla tarkoitetaan matkailua, joka huomioi ympäristölliset, sosiaaliset ja taloudelliset näkökulmat sekä tukee alueen elinvoimaa pitkällä aikavälillä. Matkailijaverolla kestävä matkailua voitaisiin edistää ohjaamalla resursseja esimerkiksi ympäristönhoitoon, infrastruktuurin kunnossapitoon, luonto- ja kulttuurikohteiden suojeluun sekä matkailun laatua ja vastuullisuutta parantaviin toimenpiteisiin.

Minkä suuruinen matkailijavero olisi perusteltu?

Matkailijaveron tulisi olla suuruudeltaan maltillinen, jotta sen vaikutus matkailukysyntään ja alueen kilpailukykyyn jäisi vähäiseksi. Perusteltu taso voisi olla esimerkiksi 2-3 euroa per yö, edellyttäen että veron taso on selkeä, ennakoitava ja hallinnollisesti yksinkertainen toteuttaa.

Veron soveltamisala

Mihin majoitusmuotoihin veron tulisi kohdistua? Entä mihin sen ei tulisi kohdistua?

Matkailijaveron tulee kohdistua kaikkiin tilapäisiin yöpymisiin riippumatta majoituksen rekisteröintimuodosta. Veron kerääminen toteutetaan selkeiden, valtakunnallisesti yhtenäisten menettelyjen mukaisesti siten, ettei synny kohtuutonta hallinnollista taakkaa tai kilpailun vääristymiä.

Veron alueellinen soveltaminen

Tulisiko vero olla mahdollista ottaa käyttöön alueellisesti yksittäisissä kunnissa?

Matkailijaveron käyttöönoton tulisi perustua valtakunnalliseen, koko Suomea koskevaan ratkaisuun. Valtakunnallinen käyttöönotto turvaa alueiden välisen yhdenvertaisuuden ja ehkäisee kilpailun vääristymistä kuntien välillä, erityisesti matkailun kannalta kilpailevilla alueilla.

Tulisiko veroa olla mahdollista soveltaa vain osaan kunnan alueista (esimerkiksi vain keskusta-alueella)?

Veron soveltaminen vain osaan kunnan alueista ei ole perusteltua. Kunnan sisäiset rajaukset lisääisivät hallinnollista monimutkaisuutta ja heikentäisivät järjestelmän selkeyttä sekä yritysten että matkailijoiden näkökulmasta. Veron tulisi koskea koko kunnan aluetta yhdenmukaisesti.

Tulisiko veroa olla mahdollista soveltaa vain osan aikaa vuodesta kuten sesonkiaikoina?

Ajallinen rajausta voi olla perusteltu, mutta sen tulisi perustua valtakunnallisesti yhtenäisiin periaatteisiin. Sesonkeihin perustuvan veron tulee olla kuntakohtaisesti päätettävissä.

Missä määrin kunnille tulisi jättää mahdollisuuksia valita veron soveltamiseen liittyviä yksityiskohtia? Esimerkiksi alueellinen soveltuminen, erityyppisiin majoituksiin kohdistuminen, ajallinen soveltuminen ja eri verotasot.

Kansallisen lainsäädännön tulee määritellä veron perusrakenne, soveltamisala, verovelvollisuus ja verotasojen vaihteluvälit. Kunnat voivat kohdentaa verotuloja talousarviossaan matkailuun liittyviin toimenpiteisiin. Verotulon tulee ohjautua täysimääräisesti kunnalle, ja matkailijaveron suuruudesta päättämisen tulee olla kunnan omassa päätösvallassa.

Verotuotto

Voit esittää tässä näkemyksiä verotulojen käytöstä ja kohdistamisesta kunnille.

Matkailijaverotulon tulee olla yleiskatteellinen ja verotuoton kohdistamisesta päättää kunta itse talousarviomenettelyssä.

Verovelvolliset, verotusmenettely ja veronkanto

Voit esittää tässä näkemyksiä verovelvollisuudesta, verotusmenettelystä ja veron keräämisen toteutuksesta.

-

Alueellisen matkailijaveron taloudelliset vaikutukset

Minkälainen merkitys matkailulla on kunnille?

Matkailulla on kunnille merkittävä taloudellinen ja elinvoimaa vahvistava merkitys. Se lisää työllisyyttä, tukee palvelualojen kannattavuutta, vahvistaa kuntien veropohjaa ja edistää alueiden tunnettuutta ja vetovoimaa. Monilla alueilla matkailu on myös keskeinen keino monipuolistaa elinkeinorakennetta ja vahvistaa ympärivuotista elinvoimaa.

Miten matkailijavero vaikuttaisi kunnan matkailumääriin ja vetovoimaan?

Matkailijaveron vaikutukset matkailumääriin ja vetovoimaan riippuvat ensisijaisesti veron tasosta, soveltamisalan kattavuudesta ja valtakunnallisesta yhdenmukaisuudesta. Maltillisella ja koko Suomea koskevalla verolla vaikutusten arvioidaan olevan vähäisiä. Epäyhtenäinen tai alueellisesti rajattu vero sen sijaan voisi heikentää yksittäisten alueiden kilpailuasemaa.

Miten arvioit matkailijaveron vaikuttavan alueen yrityksiin ja asukkaisiin?

Yrityksille matkailijavero voi lisätä hallinnollista taakkaa, mutta vaikutukset ovat hallittavissa, mikäli veron kerääminen on teknisesti yksinkertaista ja yhdenmukaista. Asukkaiden näkökulmasta vero voi parantaa matkailun hyväksyttävyyttä, jos verotuloja kohdennetaan matkailun aiheuttamien kustannusten hallintaan ja elinympäristön laatuun.

Miten näet vaikutusten riippuvan siitä, ottavatko lähialueen kunnat matkailijaveron käyttöön ja minkälaisena?

Vaikutukset korostuvat, jos matkailijavero otetaan käyttöön vain osassa kuntia tai eri tasoisena eri alueilla. Tällöin matkailu ja investoinnit voivat ohjautua verottomille tai matalamman veron alueille. Tästä syystä valtakunnallinen, yhtenäinen malli on kilpailuneutraalisuuden kannalta keskeinen.

Miten arvioit matkailijaveron suhdetta muihin matkailuun tai majoitustoimintaan kohdistuviin veroihin?

Matkailijaveron tulee täydentää nykyistä verojärjestelmää eikä johtaa päällekkäiseen tai kohtuuttomaan verorasitukseen. Veron vaikutuksia tulee arvioida suhteessa arvonlisäveroon ja muihin majoitustoimintaan kohdistuviin maksuihin siten, että kokonaisverorasitus säilyy kilpailukykyisenä kansainvälisesti.

Muut huomiot

Mitä muita näkökohtia alueellisen matkailijaveron valmistelussa tulisi huomioida? Miten muuten haluat kommentoida matkailijaveron valmistelua?

Alueellisen matkailijaveron valmistelussa on tärkeää varmistaa, että malli on selkeä, valtakunnallisesti yhdenmukainen ja hallinnollisesti kevyt. Erityistä huomiota tulee kiinnittää veron vaikutuksiin alueiden väliseen kilpailukykyyn, yritysten toimintaedellytyksiin sekä matkailun kokonaisverorasitukseen.

Lisäksi keskeistä on avoin ja läpinäkyvä viestintä veron tavoitteista, vaikutuksista ja verotuottojen käytöstä, jotta veron hyväksyttävyyys matkailijoiden, yritysten ja asukkaiden keskuudessa vahvistuu. Sidosryhmien osallistaminen, vaikutusten systemaattinen seuranta sekä mahdollisuus arvioida ja tarvittaessa tarkistaa mallia kokeilujakson perusteella ovat tärkeitä edellytyksiä onnistuneelle valmistelulle.

Mahdollinen kirjallinen lausunto sekä liitteet

Voit lisätä mahdollisen erillisen kirjallisen lausunnon aiheesta.

-

Vanhala Toni
Kotkan kaupunki

Liikkanen Jenni
Kotkan kaupunki, kaupunkikehitys ja viestintä